06/05/2020

Зографският манастир отбеляза храмовия си празник

Тази година по повод празника на българският манастир „Св. Георги Зограф“ всенощното бдение в обителта отслужиха братята на обителта заедно с игумена архим. Амвросий.

Заради пандемията за първи път от много години архиерей от България не присъства на празника. манастирът е основан от трима братя-благородници от Охрид – Аарон, Мойсей и Йоан (Иван) Селима – през 919 г., по времето на император Лъв Мъдри. Изоставили светския живот и богатства, те се оттеглили на Света гора и отначало се заселили недалеч един от друг в отделни килии. Наоколо им се събрали и други монаси, та най-сетне братята решили да основат общ манастир и построили съборна църква.

Понеже не могли да се съгласят помежду си на кой светец да бъде посветена църквата, оставили определената за храмова икона дъска неизписана. През нощта върху нея от самосебеси се появил образ на св. Георги. В памет на това чудо манастирът получил името на този великомъченик и бил наречен „Зограф“ (живописец). Основател на манастира е най-вероятно зографът (живописец) Георги, чийто подпис на гръцки стои под светогорския устав,

издаден от император Йоан Цимисхий в 972 г. Първото положително свидетелство за монаси-българи в манастира се отнася към 1169 г. Оттогава насетне българите преобладават в зографското братство, макар там да са служили и монаси от други народности – гърци, сърби, руси, власи, украинци.

Когато през 1568 г. султан Селим II разпорежда да се изземат всички църковни имоти в Османската империя, манастирът, подобно на много други, се вижда принуден да откупи обратно владенията си. През XVII и XVIII век зографци периодично посещават Русия, за да събират там парични помощи. През 1818 г. монасите изпращат в Петербург двама свои събратя, Анатолий и хаджи Викентий, които да издействат от тамошните власти връщане на Каприяна. Анатолий печели благоразположението на царското семейство. Николай I решава не само да върне бесарабския имот на манастира (06.03.1837), но и да изплати половин милион рубли. Тази височайша щедрост бива последвана от възстановяване на изначалното общежително устройство на Зограф (23.04.1849), изоставено за известно време около 1800 г. Според общежителната уредба, която е в сила и понастоящем, монасите нямат частна собственост, общо се ползват от манастирското имущество и дружно избират управляващия обителта игумен. След 1896 г. в Зограф се преместват български монаси, напуснали Хилендарския манастир.

През Първата световна война манастирът отведнъж губи вложените в една петербургска банка капитали, които продължавали да му носят приходи след одържавяването на зографските имоти в Румъния (1864) и Русия (1863). Впоследствие гръцкото правителство изземва принадлежащите на монасите имения в Северна Гърция, за да оземли придошлите от Мала Азия бежанци (1923). Цар Борис III дарява на манастира имоти в центъра на София и Пловдив и учредява Ефория „Зограф“, която да ги управлява в полза на братството (1926). Зографският манастир е бил обитаван от много български светци и просветители: Теодосий Търновски, Евтимий Търновски (преди да бъде избран за патриарх), Козма Зографски, Пимен Зографски и др. В него Паисий Хилендарски завършва своята „История славянобългарска“ (1762). Към 1610 г. в Зограф живее украинският църковен писател-полемист Иван Вишенски.През 1503, 1532 и 1640 г. в манастира идват молдовци, за да препишат там книги, които не се намират в родината им.
Снимки: Добротолюбие, 2018 г.

dobrotoliubie.com